

РЕШЕНИЕ

№ 2384

гр. София, 07.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 35 състав, в публично заседание на 15.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Мичева-Димитрова

при участието на секретаря Богданка Гешева и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **11718** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от АПК, във вр. с чл.1, ал.2 и §1 от ЗОДОВ, вр. чл.124 и сл. от ГПК.

Образувано е по искова молба на П. В. С. с ЕГН [ЕГН], изтърпяващ наказание лишаване от свобода в Централен софийски затвор – [населено място], ул. Ген. С., № 21, чрез адв. И. Ю. от САК, срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерство на правосъдието за присъждане на обезщетение в размер на 3866,66 лв. за претърпени неимуществени вреди – пропуснати ползи, в периода от 06.06.2021 г. до 20.09.2022 г., когато е бил лишен от възможността да работи поради незаконосъобразното му преместване в Затвора - [населено място] въз основа на Заповед № Л-1863/04.06.2021 г. на главния директор на ГДИН, която е отменена като незаконосъобразна с Решение № 1348/11.07.2022 г., постановено по административно дело № 2761 по описа на Административен съд Пловдив за 2021 г.

Ищецът обосновава исковата си претенция с твърдения, че ответникът /чрез оправомощено длъжностно лице - главният директор на ГДИН/ е издал Заповед № Л-1863/04.06.2021 г., с която е наредил преместването му в Затвора - [населено място]. Тази заповед е отменена като незаконосъобразна с Решение № 1348/11.07.2022 г., постановено по административно дело № 2761 по описа на Административен съд Пловдив за 2021 г. Същевременно, за времето през което ищецът е пребивавал в Затвора - [населено място]: от 06.06.2021 г. до 20.09.2022 г. /т.е. за 15 месеца и 14

дни/, е бил лишен от възможността да работи и да получава възнаграждение, поради което претендира обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в пропуснати ползи в размер на 3866,66 лв.

В подкрепа на твърденията си ищецът представя Решение № 1348/11.07.2022 г. по адм. дело № 2761/2021 г. по описа на Административен съд Пловдив и прави искане за събиране на писмени доказателства.

В съдебно заседание, ищецът – редовно призован, не се представлява. Упълномощеният от него процесуален представител адв. Ю. е представил молба от 15.03.2023 г., в която заявява, че поддържа исковите претенции на доверителя си и моли те да бъдат уважени. Претендира разноси и представя списък по чл.80 от ГПК. Ответникът - Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерство на правосъдието, е представил Отговор на искова молба вх. № 8568/01.03.2023 г., в който е изложил становището си относно предявения иск като е поискал същия да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан, направил е възраженията си и е приложил писмени доказателства.

В съдебно заседание ответникът се представлява от юрисконсулт Д. М., която поддържа отговора на исковата молба и възраженията в него. Моли да се отхвърли исковата претенция на С.. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Прокуратурата на Република България – редовно призована, се представлява от прокурор Моника Малинова от СГП.

Административен съд София-град, като обсъди релевираните с исковата молба твърдения и доводите на страните в съдебно заседание, и след като прецени събраните по делото доказателства по реда на чл.235 от ГПК, вр. чл.144 от АПК, намира за установено следното:

От фактическа страна:

Ищецът П. В. С. с ЕГН [ЕГН] изтърпява наказание лишаване от свобода. Той постъпва в Затвора – [населено място], на 13.02.2018 г. Със Заповед № Л-1863/04.06.2021 г. на главния директор на ГДИН е наредено преместването му в Затвора - [населено място]. От Писмо изх. № 233/2021 г./14.06.2021 г. на началника на Затвора – [населено място] до ГДИН се установява, че фактическото преместване е извършено на 06.06.2021 г.

Заповед № Л-1863/04.06.2021 г. е отменена с Решение № 1348/11.07.2022 г., постановено по административно дело № 2761 по описа на Административен съд Пловдив за 2021 г. В изпълнение на съдебното решение, на 26.08.2022 г., лишеният от свобода е преведен обратно в Затвора – [населено място]. Информация за това се съдържа в приложеното по делото Писмо ЗД № 603/02.09.2022 г. Следователно, той е бил в Затвора – [населено място] от 06.06.2021 г. до 26.08.2022 г.

П. С. твърди, че преди преместването му въз основа на отменената като незаконосъобразна Заповед № Л-1863/04.06.2021 г. е работел и получавал възнаграждение, но след това е бил лишен от тази възможност. В тази връзка от Затвора – [населено място] е представена Служебна бележка рег. № 1652/28.02.2023 г., в която е отразено, че лишеният от свобода П. С. е получавал трудови възнаграждения в периода от 19.02.2019 г. до 09.06.2021 г. и от 19.09.2022 г. до 31.12.2022 г. и изявление, че за времето от 01.06.2018 г. до 19.02.2019 г. е полагал доброволен неплатен труд и не е получавал възнаграждение. Посочени са конкретните размери на паричните суми, които лицето е получавало в съответните месеци.

От страна на ответника не се оспорва, че л.св. П. С. не е полагал труд за времето от

10.06.2021 г. до 19.09.2022 г., както и че в периода от 06.06.2021 г. до 26.08.2022 г. е бил в Затвора – [населено място], поради което и по аргумент за противното на чл.153 от ГПК тези факти не подлежи на нарочно доказване.

Горната фактическа обстановка се установява от събраните в хода на производството писмени доказателства. Приети са заповеди, издадени от началника на Затвора – [населено място] с № № 228/01.06.2018 г., 80/19.02.2019 г., 81/19.02.2019 г., 155/31.03.2020 г., 152/09.06.2021 г., 403/19.09.2022 г., с приложени към тях декларации и заявления/молби; Заповед № Л-1863/04.06.2021 г., с която е наредено лишението от свобода П. В. С. да бъде преместен в Затвора – [населено място] за доизтърпяване на наложеното наказание; писма относно преместването от Затвора – [населено място] в Затвора – [населено място] /Писмо изх. № 233/2021 г./14.06.2021 г. от началника на Затвора – [населено място] до ГДИН и Писмо ЗД № 603/02.09.2022 г. от Затвора – С. до ГДИН/, Писмо рег. № 835/20.02.2023 г. от Затвор П. до началника на Затвора – [населено място], Становище от инспектор Т. Л. Р. с рег. № 1231/17.02.2023 г., Постановление за отказ да се образува досъдебно производство № 3386/13.06.2022 г. на прокурор в Окръжна прокуратура [населено място], Служебна бележка рег. № 1652/28.02.2023 г., издадена от Затвора – [населено място], в която са отразени получените от л.св. П. С. трудови възнаграждения в периода от 19.02.2019 г. до 09.06.2021 г. и от 19.09.2022 г. до 31.12.2022 г. и изявление, че за времето от 01.06.2018 г. до 19.02.2019 г. С. е полагал доброволен неплатен труд и не е получавал възнаграждение.

От правна страна:

Предявеният осъдителен иск е процесуално допустим – подаден е от активно легитимирана страна, която твърди, че е претърпяла имуществени вреди от незаконосъобразен акт на държавен орган при изпълнение на административна дейност.

Материалноправно легитимиран в съответствие с нормата на чл.205 от АПК е именно ответникът по иска – Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерство на правосъдието - [населено място], в качеството ѝ на юридическо лице, чийто орган е издал незаконосъобразния административен акт.

Разгледан по същество, той е неоснователен.

Съображенията са следните:

Съгласно разпоредбата на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. В този аспект и съгласно чл.4 от ЗОДОВ държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това дали са причинени виновно от длъжностното лице.

Конкретната искова претенция се основава на твърдения, че поради издаването на Заповед № Л-1863/04.06.2021 г. на главния директор на ГДИН, която е отменена като незаконосъобразна с Решение № 1348/11.07.2022 г. по административно дело № 2761/2021 г. по описа на Административен съд Пловдив, ищецът е бил преместен от Затвора – [населено място] в Затвора – [населено място]. Вследствие на това той е бил лишен от възможността да полага труд и за него са настъпили имуществени вреди в размер на 3866,66 лв. от неполучени трудови възнаграждения за периода от 06.06.2021 г. до 20.09.2022 г.

Тъй като имуществената отговорност по този закон е обективна и безвиновна, вината не е елемент от фактическия състав на отговорността. Искът се предявява срещу органите, от чиито незаконни актове, действия и бездействия са причинени вредите /чл.7 от ЗОДОВ/. Деликтната отговорност на държавата/общината не се презюмира от закона, поради което в тежест на ищеца /по аргумент от чл.154, ал.1 от ГПК, вр. чл.144 от АПК/ е да проведе главно и пълно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения иск, а за съда съществува задължение да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан. Фактическият състав на предявения иск с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ в процесния случай и с оглед фактическите твърдения на ищеца включва в кумулативна даденост:

- наличие на административен акт, издаден от длъжностно лице, орган на ответника или самия ответник;
- незаконосъобразност на административния акт;
- вреда /претърпяна загуба или пропусната полза/ от административния акт;
- пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт и настъпилата вреда;
- размер на причинените вреди.

Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав обуславя неоснователността на предявения иск за обезщетение на неимуществени вреди.

В конкретния случай, съдът намира горните предпоставки за недоказани.

Вярно е, че спрямо ищеца е издадена Заповед № Л-1863/04.06.2021 г. на главния директор на ГДИН, както и че същата е отменена като незаконосъобразна.

Не са налице обаче твърдяните вреди от административния акт, нито има пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт и факта на неполучени от ищеца възнаграждения в периода от от 06.06.2021 г. до 20.09.2022 г.

По силата на чл.172, ал.2 от ЗИНЗС работата, която трябва да изпълнява лишеният от свобода, се определя от администрацията съобразно съществуващите възможности, като се вземат предвид възрастта, полът, здравословното му състояние и работоспособност, изискванията на сигурността, професионалната квалификация и предпочитанията му. Съгласно чл.175, ал.1 от Правилника за прилагане на ЗИНЗС /ППЗИНЗС/ доброволният труд по чл.80 от ЗИНЗС се възлага от началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие. С оглед на това е неправилно и необосновано да се прави аналогия с трудовото правоотношение, тъй като не се касае за правоотношение между равнопоставени субекти. Друго не следва и от препращането в ЗИНЗС към трудовото законодателство и Кодекса на труда, тъй като то обхваща единствено условията на труд, продължителността на работния ден на лишените от свобода и имуществената им отговорност /чл.173, ал.2 от ЗИНЗС, чл.79, ал.1 от ЗИНЗС и чл.127 от ЗИНЗС; чл.168, чл.169, ал.1 и чл.172а от ППЗИНЗС/. Правата и задълженията на лишения от свобода, полагащ труд са уредени в ЗИНЗС и детайлизирани в ППЗИНЗС и не се определят от някое от основанията за възникване на трудово правоотношение, измежду които и трудов договор.

Съгласно чл.41, ал.1 от НК изтърпяването на наказанието лишаване от свобода се съпровожда с подходящ, съответно заплатен общественополезен труд, с което се цели превъзпитанието на осъдените и създаването и повишаването на тяхната професионална квалификация. Основна цел на правото на труд при лишените от свобода е пряко свързана с целта на изпълнение на наказанието, което следва и от

нормата на чл.172, ал.1 от ЗИНЗС - лишените от свобода участват в трудовата дейност основно с цел ресоциализацията им, като работата, която изпълняват се определя от администрацията съгласно критериите по чл.172, ал.2 от ЗИНЗС и чл.164 от ППЗИНЗС.

Видно е, че няма нормативно установено задължение за ответника да възложи работа на лишения от свобода, а още по-малко да му заплаща възнаграждение за тази работа. Това, че ищецът е упражнявал трудова дейност преди превеждането му в Затвора – [населено място] не означава, че е щял да продължи да работи ако не беше издадена процесната заповед, нито пък че ще получава възнаграждение. Респ., не е съществувало и задължение за администрацията в Затвора – [населено място] да му предложи работа безвъзмездно или срещу заплащане.

Пропуснатата полза се обезщетява само ако представлява реална, а не хипотетична и предполагаема вреда. Ето защо, в случая исковата претенция на П. С. се явява недоказана по основание и размер и като такава следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора искането на ищеца за присъждане на направените по делото разноски е неоснователно и следва да се остави без уважение. Следва да се удовлетвори обаче заявеното от ответника искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Изпълнени са условията на чл.10, ал.2 и ал.4 от ЗОДОВ, поради което и на същото основание, вр. чл.37, ал.1 от Закона за правната помощ, вр. чл.25, ал.1 от Наредбата за заплащането на правната помощ, съдът определя юрисконсултско възнаграждение в размер на 100,00 лв. /сто лева/.

Така мотивиран и на основание чл.203 от АПК във вр. с чл.1, ал.1 от ЗОДОВ и чл.10, ал.3 от ЗОДОВ, Административен съд София-град

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска на П. В. С. с ЕГН [ЕГН], изтърпяващ наказание лишаване от свобода в Затвора – [населено място], ул. Ген. С., № 21, срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерство на правосъдието за присъждане на обезщетение в размер на 3866,66 лв. за претърпени неимуществени вреди – пропуснати ползи, в периода от 06.06.2021 г. до 20.09.2022 г., вследствие невъзможността да работи поради незаконосъобразното му преместване в Затвора - [населено място] въз основа на Заповед № Л-1863/04.06.2021 г. на главния директор на ГДИН, която е отменена като незаконосъобразна с Решение № 1348/11.07.2022 г., постановено по административно дело № 2761 по описа на Административен съд Пловдив за 2021 г., КАТО НЕОСНОВАТЕЛЕН И НЕДОКАЗАН.

ОСЪЖДА П. В. С. с ЕГН [ЕГН], изтърпяващ наказание лишаване от свобода в Затвора – [населено място], ул. Ген. С., № 21, ДА ЗАПЛАТИ на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерство на правосъдието сумата от 100,00 лв. /сто лева/ - юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване чрез Административен съд София-град пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ:

